

Bijdrage CKT aan rondetafelgesprek Oeigoeren in Tweede Kamer 251120

- Dank voor gelegenheid om vanuit CKT bij te dragen.
- U stelt de volgende vier vragen:
 - a) Kunnen bedrijven hun ketens in kaart brengen in hoeverre Oeigoerse dwangarbeid eventueel onderdeel uitmaakt van hun productieketens?
 - b) Kunnen bedrijven hun productieketens aanpassen indien er signalen zijn dat Oeigoerse dwangarbeid hier onderdeel van uitmaakt?
 - c) Wat kan de Nederlandse overheid en politiek doen om bedrijven bij (deze) obstakels te helpen?
 - d) In hoeverre (kunnen) bedrijven hierbij worden ondersteund door de Nederlandse ambassade?
- CKT wordt gedragen door meerdere partijen: vakbonden, ngo's, brancheverenigingen en overheid. Mijn inbreng is echter niet namens partijen, maar als secretariaat
- Van bedrijven die deelnemen aan het CKT wordt verwacht dat zij due diligence uitvoeren conform OECD Guidelines. De ILO standards, waaronder die ten aanzien van forced labour, worden door partijen onderschreven en zijn leidend voor de focus op human rights due diligence.
- Due diligence = kennen keten, inventariseren risico's, prioriteren risico's, maken plan van aanpak gericht op voorkomen, verminderen en/of herstellen van negatieve impact op mens, milieu en dierenwelzijn, monitoren voortgang, publiek communiceren en opstellen beleid; uitvoering due diligence is een continu proces
- In hoog risico gebieden worden de eisen die worden gesteld aan een due diligence proces hoger: er wordt meer inspanning van bedrijven verwacht
- Prioriteren van risico's moet op basis van combinatie ernst en waarschijnlijkheid van risico (op negatieve impact op mens, milieu of dierenwelzijn) – niet op effecten voor eigen bedrijf
- Het verbreken van een relatie geldt als laatste middel, dat wil zeggen als serieuze inspanningen om risico's te voorkomen, verminderen en/of herstellen niet hebben bijgedragen aan het oplossen van het probleem. En ook aan het verbreken van een relatie worden eisen gesteld
- Gedwongen arbeid is een grove schending van mensenrechten en daarmee een zeer ernstig probleem; ILO Core Convention, dus ook in landen waarvan regering die Conventie niet heeft getekend is verbod op gedwongen arbeid van toepassing. Cina heeft die conventie (C105) *niet* getekend, maar is er dus *toch* aan gehouden
- Het CKT is bekend met het feit dat in regio Xinjiang sprake is van op grote schaal voorkomen van gedwongen arbeid door Oeigoeren, als gevolg van actief beleid van de Chinese overheid
- Van bedrijven die aan CKT deelnemen wordt daarom verwacht dat ze nagaan:
 - Of en zo ja hoe ze zakelijk verbonden zijn met de regio Xinjiang:
 - Confectiefase?
 - Schakels dieper terug in de keten:
 - Verven/bedrukken? Weven/breien? Spinnen? Ginnen? Katoenteelt?
- Indien een onderneming zakelijk verbonden blijkt met Xinjiang, dient het acties in gang zetten om risico te voorkomen, verminderen en/of herstellen.
- Problemen die zich daarbij voordoen (**waarnemingen** secretariaat CKT voor wat betreft de aan het CKT deelnemende bedrijven):
 - Meeste bedrijven hebben goed / volledig zicht op confectiefase en in toenemende mate op schakels dieper terug in de keten
 - **Er zijn op dit moment voor zover het secretariaat kan waarnemen geen deelnemers aan CKT die confectie laten uitvoeren in Xinjiang**
 - Voor zover wel zicht op schakels dieper terug in de keten, dan *afnemend* in de keten en vrijwel zonder uitzondering geen zicht op herkomst katoen; voor wat

betreft dat laatste zou de overheid kunnen bijdragen aan een verdere versnelling van de ontwikkeling van passende blockchain technologie

- Dilemma voor bedrijven: als ik dieper in de keten verbonden blijf met Xinjiang, kan ik de negatieve impact niet voorkomen noch verminderen of herstellen, want negatieve impact is gevolg van bewust beleid Chinese overheid. Zelfs het verbreken van de relatie lost het probleem voor de Oeigoeren niet op
- Complicerende factor 1: Oeigoeren worden ook gedwongen te werk gesteld in fabrieken in China buiten de regio Xinjiang. Dat betekent dat het probleem van mogelijk gedwongen arbeid door Oeigoeren in China ook buiten de regio Xinjiang speelt en dat alle bedrijven die in China kleding en textiel inkopen of laten maken, zich bij het uitvoeren van hun due diligence moeten inspannen om het risico te adresseren
- Complicerende factor 2: In Xinjiang wordt veel katoen geteeld die als primaire grondstof in de productieketen wordt gebruikt. De relevante productieketen beperkt zich echter niet tot Xinjiang of China, maar strekt zich wereldwijd uit. Dat betekent dat in principe elk kledingstuk van katoen, katoen uit Xinjiang kan bevatten. Het verbannen van gebruik van katoen zou de enige manier zijn om zeker te zijn dat niet wordt bijgedragen aan de negatieve impact. Dat is echter niet reëel.
- Bij het CKT aangesloten bedrijven boeken aantoonbaar vooruitgang bij het verduurzamen van de grondstoffen die zij gebruiken, zeker ook wat betreft katoen. Het meest gehanteerde systeem daarbij is het Better Cotton Initiative (BCI). In dat verband is het relevant dat BCI recent heeft besloten haar activiteiten in Xinjiang te staken.
- Vanuit het secretariaat van het CKT worden deelnemende bedrijven op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de regio Xinjiang, zoals met betrekking tot BCI. Maar ook bijvoorbeeld van het feit dat het diverse audit bedrijven (zoals SGS en WRAP) hun auditing activiteiten in Xinjiang hebben gestaakt omdat niet langer kan worden ingestaan voor de kwaliteit van de audit rapporten. Evenzo heeft het Social Labour Convergence Project (SLCP), dat audits verifieert, haar activiteiten in Xinjiang onlangs opgeschort.
- Het secretariaat wijst bedrijven die in China sourcen dus structureel op het belang van passende due diligence ten aanzien van mogelijke gedwongen arbeid door Oeigoeren in hun supply chain – maar stelt tegelijkertijd vast dat het doen van due diligence steeds ter zake moeilijker wordt
- Een van de uitgangspunten van convenanten is dat van bedrijven wordt verwacht dat zij bij hun uitvoering van due diligence samenwerken met andere partijen en organisaties, zeker indien het risico's op negatieve impact betreft die zij als bedrijf alleen niet kunnen oplossen.
- Het secretariaat is dan ook met partijen en bedrijven in gesprek over concrete stappen die bedrijven kunnen zetten, al dan niet in samenwerking met derden. Zo vindt op 18 november een overleg plaats waaraan naast veel bedrijven ook het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Solidaridad deelnemen. Het resultaat van die bespreking zal, voor zover mogelijk, tijdens het Ronde Tafel overleg gedeeld worden
- Vanwege het feit dat de problematiek in Xinjiang het gevolg is van actief beleid van de Chinese overheid, ligt het voor de hand dat bedrijven ook een beroep doen op de (Nederlandse) overheid om een bijdrage te leveren aan het voorkomen, verminderen en herstellen van het probleem. Dit geldt te meer omdat het probleem zich niet beperkt tot de kleding en textiel sector, maar vele sectoren en industrieën omvat.
- Het CKT adviseert de Nederlandse en/of Europese overheid en politiek om aan te sturen op en bij te dragen aan een adequate interventie richting de Chinese overheid, vanuit een coalitie waarin relevante internationale organisaties als ILO, OESO en WTO zijn betrokken. Het verdient daarbij aanbeveling dat daarbij ook gebruik wordt gemaakt van de netwerken van bedrijven en hun vertegenwoordigende organisaties.
- Het CKT heeft geen bijzondere visie op de rol die de Nederlandse ambassade zou kunnen spelen bij de oplossing van het probleem, anders dan de vanzelfsprekende visie dat die de hierboven omschreven aanbeveling zou dienen te ondersteunen.